

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

GIÁO TRÌNH LUẬT HÀNH CHÍNH

NHÀ XUẤT BẢN THỐNG KÊ

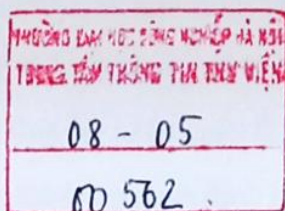

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP HÀ NỘI

Vũ Thị Hồng Vân (Chủ biên)

Hoàng Thị Phương Ly - Ngô Thị Thanh Tâm

GIÁO TRÌNH LUẬT HÀNH CHÍNH

NHÀ XUẤT BẢN THỐNG KÊ - 2020

LỜI NÓI ĐẦU

Luật Hành chính Việt Nam là môn khoa học pháp lý chuyên ngành, cung cấp những kiến thức cơ bản về quản lý hành chính nhà nước; những quy định pháp luật về các cơ quan hành chính nhà nước và cán bộ, công chức; hình thức và phương pháp trong quản lý hành chính; các quy định về thủ tục hành chính, xử lý vi phạm hành chính và việc ban hành quyết định hành chính của các chủ thể quản lý hành chính nhà nước... Luật Hành chính cũng giúp cung cấp kiến thức pháp lý để các chủ thể nhận diện và xử lý được các tình huống hành chính thông thường.

Hướng đến phương pháp đào tạo tích cực và giúp sinh viên đáp ứng được chuẩn đầu ra môn học Luật Hành chính, chúng tôi biên soạn **Giáo trình Luật Hành chính** này nhằm cung cấp cho sinh viên những kiến thức pháp luật cơ bản để nghiên cứu, học tập môn học Luật Hành chính. Giáo trình là học liệu học tập chính thức của sinh viên trường Đại học Công nghiệp Hà Nội và tài liệu tham khảo cho bạn đọc khi tìm hiểu về Luật Hành chính Việt Nam; nội dung bao gồm lời nói đầu, danh mục tài liệu tham khảo và 6 chương như sau:

Chương 1: Những vấn đề lý luận chung về Luật Hành chính;

Chương 2: Hình thức và phương pháp quản lý hành chính nhà nước;

Chương 3: Thủ tục hành chính và quyết định hành chính;

Chương 4: Quy chế pháp lý hành chính của cơ quan hành chính nhà nước và cán bộ công chức nhà nước;

Chương 5: Quy chế pháp lý của công dân, người nước ngoài, người không quốc tịch, tổ chức xã hội;

Chương 6: Vi phạm hành chính, trách nhiệm hành chính.

Trong quá trình biên soạn không thể tránh khỏi những hạn chế, thiếu sót, trên tinh thần cầu thị, chúng tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của độc giả để lần xuất bản sau được hoàn thiện hơn.

NHÓM TÁC GIẢ

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Cụm từ viết tắt	Ký hiệu viết tắt
Hội đồng nhân dân	HĐND
Ủy ban nhân dân	UBND

MỤC LỤC

Lời nói đầu	3
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	5
Chương 1. NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN CHUNG VỀ LUẬT HÀNH CHÍNH	11
1.1. KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG ĐIỀU CHỈNH, PHƯƠNG PHÁP ĐIỀU CHỈNH CỦA LUẬT HÀNH CHÍNH VIỆT NAM	11
1.1.1. Các khái niệm cơ bản	11
1.1.2. Đối tượng điều chỉnh của Luật Hành chính	14
1.1.3. Phương pháp điều chỉnh của Luật Hành chính	17
1.2. QUY PHẠM PHÁP LUẬT, QUAN HỆ PHÁP LUẬT HÀNH CHÍNH VÀ CÁC NGUYÊN TẮC CƠ BẢN TRONG QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC	20
1.2.1. Quy phạm pháp luật hành chính	20
1.2.2. Quan hệ pháp luật hành chính	23
1.2.3. Các nguyên tắc cơ bản trong quản lý hành chính nhà nước	27
1.3. NGUỒN CỦA LUẬT HÀNH CHÍNH	32
CÂU HỎI ÔN TẬP	34
Chương 2. HÌNH THỨC VÀ PHƯƠNG PHÁP QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC	35
2.1. KHÁI NIỆM VÀ PHÂN LOẠI HÌNH THỨC QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC	35
2.1.1. Khái niệm quản lý hành chính nhà nước	35
2.1.2. Phân loại các hình thức quản lý hành chính nhà nước	37

2.2. KHÁI NIỆM VÀ CÁC PHƯƠNG PHÁP QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC	44
2.2.1. Khái niệm phương pháp quản lý hành chính nhà nước	44
2.2.2. Các phương pháp quản lý hành chính nhà nước	46
CÂU HỎI ÔN TẬP	51
Chương 3. THỦ TỤC HÀNH CHÍNH VÀ QUYẾT ĐỊNH HÀNH CHÍNH	53
3.1. THỦ TỤC HÀNH CHÍNH	53
3.1.1. Khái niệm, phân loại và nguyên tắc xây dựng và thực hiện thủ tục hành chính	53
3.1.2. Chủ thể của thủ tục hành chính	58
3.1.3. Các giai đoạn của thủ tục hành chính và cải cách thủ tục hành chính	60
3.2. QUYẾT ĐỊNH HÀNH CHÍNH	62
3.2.1. Khái niệm và đặc điểm của quyết định hành chính	62
3.2.2. Phân loại, trình tự xây dựng và ban hành quyết định hành chính quy phạm	64
3.2.3. Yêu cầu về tính hợp pháp và hợp lý của quyết định hành chính	66
CÂU HỎI ÔN TẬP	68
Chương 4. QUY CHẾ PHÁP LÝ HÀNH CHÍNH CỦA CƠ QUAN HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC VÀ CÁN BỘ CÔNG CHỨC NHÀ NƯỚC	69
4.1. QUY CHẾ PHÁP LÝ HÀNH CHÍNH CỦA CƠ QUAN HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC	69
4.1.1. Khái niệm, phân loại cơ quan hành chính nhà nước	69
4.1.2. Địa vị pháp lý hành chính của cơ quan hành chính nhà nước	73

4.1.3. Cải cách bộ máy hành chính - nội dung quan trọng của cải cách hành chính	77
4.2. QUY CHẾ PHÁP LÝ HÀNH CHÍNH CỦA CÁN BỘ, CÔNG CHỨC	82
4.2.1. Cán bộ, công chức và hoạt động công vụ	82
4.2.2. Các hình thức hình thành và bổ sung đội ngũ cán bộ, công chức	89
4.2.3. Quản lý, sử dụng cán bộ, công chức	96
CÂU HỎI ÔN TẬP	110

Chương 5. QUY CHẾ PHÁP LÝ CỦA CÔNG DÂN, NGƯỜI NƯỚC NGOÀI, NGƯỜI KHÔNG QUỐC TỊCH, TỔ CHỨC XÃ HỘI **111**

5.1. QUY CHẾ PHÁP LÝ HÀNH CHÍNH CỦA CÔNG DÂN	111
5.1.1. Khái niệm công dân	111
5.1.2. Quy chế pháp lý hành chính của công dân	112
5.2. QUY CHẾ PHÁP LÝ HÀNH CHÍNH CỦA NGƯỜI NƯỚC NGOÀI, NGƯỜI KHÔNG QUỐC TỊCH	117
5.2.1. Khái niệm người nước ngoài, người không quốc tịch	117
5.2.2. Quy chế pháp lý và đặc điểm quy chế pháp lý của người nước ngoài, người không quốc tịch	117
5.3. QUY CHẾ PHÁP LÝ HÀNH CHÍNH CỦA CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI	120
5.3.1. Khái niệm và đặc điểm của tổ chức xã hội	120
5.3.2. Quy chế pháp lý hành chính của tổ chức xã hội	122
CÂU HỎI ÔN TẬP	124

Chương 6. VI PHẠM HÀNH CHÍNH, TRÁCH NHIỆM HÀNH CHÍNH **125**

6.1. VI PHẠM HÀNH CHÍNH	125
6.1.1. Khái niệm vi phạm hành chính	125

6.1.2. Cấu thành của vi phạm hành chính	127
6.1.3. Phân biệt vi phạm hành chính với tội phạm	131
6.2. XỬ LÝ VI PHẠM HÀNH CHÍNH	137
6.2.1. Trách nhiệm hành chính	137
6.2.2. Xử phạt vi phạm hành chính	139
6.2.2. Áp dụng các biện pháp xử lý hành chính	153
CÂU HỎI ÔN TẬP	155
TÀI LIỆU THAM KHẢO	157

GIÁO TRÌNH

LUẬT HÀNH CHÍNH

Chịu trách nhiệm nội dung và xuất bản:

Giám đốc - Tổng Biên tập

ĐỖ VĂN CHIẾN

Biên tập và sửa bản in:

ĐẶNG THỊ MAI ANH

Trình bày:

TRẦN KIÊN - DŨNG THẮNG

ĐỐI TÁC LIÊN KẾT:

Trường Đại học Công nghiệp Hà Nội

Địa chỉ: Phường Minh Khai, Quận Bắc Từ Liêm, TP. Hà Nội

- In 3.000 cuốn, khổ 16 x 24 cm, tại Công ty Cổ phần Khoa học và Công nghệ Hoàng Quốc Việt,

Địa chỉ: Số 18 Hoàng Quốc Việt, Cầu Giấy, Hà Nội.

- Đăng ký xuất bản: 801-2020/CXBIPH/03-05/TK do CXBIPH cấp ngày 10/3/2020.

- QĐXB số 132/QĐ-NXBTK ngày 31/7/2020 của Giám đốc - Tổng Biên tập NXB Thống kê.

- h xong và nộp lưu chiểu Quý III năm 2020.

- ISBN: 978-604-75-1495-3